

Korte cursus witbalans

Wanneer je mondfoto's met een spiegelreflex-, of systeemcamera gaat maken, is het vaak lastig om de belangrijkste witbalans goed in te stellen. De camera heeft immers veel knopjes, allerlei mogelijkheden en een uitgebreid menu waarin je gemakkelijk verdwaalt. Als dan een knop op automatisch staat, wordt er vaak niet aan gedacht om deze ook te standaardiseren. Toch is het belangrijk als je JPG-foto's maakt, om de witbalans aan te passen zodat foto's niet te blauw of te geel zijn.

Op je camera zit de knop WB (witbalans) die in veel gevallen op AWB (automatische witbalans) zal staan. De camera bepaalt wat wit is en bij welk licht en past alle andere kleuren daarop aan. Uiteraard is via het menu van de camera de instelling ook te vinden en zijn er nog meer mogelijkheden. Omdat kleur subjectief is en bijdraagt aan de beleving van een foto, blijft de instelling een kwestie van smaak.

KLEURTEMPERatuur

De kleurtemperatuur wordt aangegeven in eenheden kelvin, waarbij 1800K kaarslicht is, 5000K daglicht en 6500K in de schaduw. Staat de camera op AWB, dan wordt de kleurtemperatuur voor je gekozen op basis van de kleursamenstelling van de compositie. Dit zal in veel gevallen prima beelden opleveren. Hoe

meer een kleur overheerst in een foto, hoe moeilijker de automatische witbalans het zal hebben.

WITBALANSVOORKEUZE

Druk je op de knop WB aan de buitenkant van de camera dan kom je in een voorkeuze menu uit. Er zijn diverse pictogrammen die behoren bij de verschillende kleurtemperaturen. Bij de huidige camera's zie je via liveview direct de kleuraanpassing in beeld. Het is mogelijk te kiezen uit daglicht (ca. 5200K), schaduw (ca. 7000K), mist (ca. 6000K), kunstlicht (ca. 3200K), wit TL licht (ca. 4000K), flitser, custom of kleurtemp (instelbaar). Je hebt hier dus een goede manier om invloed uit te oefenen op het gewenste resultaat. Werk je met een Canon camera en een ring- of twinflitser, dan geeft de flitser in de AWB- en flitserstand automatisch de kleurtemperatuurgegevens door naar de camera voor een optimaal resultaat.

MENU

In het cameramenu is het mogelijk naast witbalans ook te kiezen voor 'handmatige witbalans' en 'WB Shift/Bkt'. Bij eerstgenoemde stel je de camera in op de instellingen voor mondfotografie en leer je de camera met een grijskaart wat grijs is. De witbalans is dan gekalibreerd. WB Shift/Bkt gaat nog een stapje verder, waarbij het mogelijk is om de witbalans

helemaal in te stellen naar je persoonlijke voorkeuren.

RAW

Maak je foto's niet in JPG maar in RAW dan is het mogelijk om in de fotobewerkingsoftware de witbalans aan te passen. Wil je hier kleurneutraal werken, dan is het belangrijk dat de kleur gekalibreerd is van de monitor waarop je werkt. Hiervoor is speciale software verkrijgbaar. Heb je een grijskaart mee gefotografeerd, dan kan met de witbalanspipet de juiste kleurtemperatuur worden gekozen. Dit is de enige manier om over kleur te praten, zoals veel te lezen in het artikel Het recept voor een 100% kleurmacth in TP augustus 2019 door Maarten de Beer en Marat Awdaljan.

Conclusies

Wil je graag zo consistent mogelijk kleur in je foto's zonder dat de camera automatisch aanpassingen doet, werk dan met een vaste witbalansinstelling. Om te zien waar je voorkeur ligt, is het een mooie oefening om met alle verschillende instellingen de maximale occlusiefoto te maken, zoals we hier ook gedaan hebben. Vervolgens beoordeel je deze op je computer en maak je de voor jou goede keuze.

Afb. 1 Foto gemaakt met de witbalans in de modus AWB

Afb. 2 Foto gemaakt met de witbalans in de modus daglicht

Afb. 3 Met de witbalans in de modus schaduw

Afb. 4 Witbalans in de modus bewolkt

Afb. 5 Witbalans in de modus kunstlicht

Afb. 6 Witbalans in de modus wit TL-licht

Afb. 7 Witbalans in de modus flitser

Afb. 8 Witbalans in de modus custom

Auteur

Daan van Oort is fotograaf gespecialiseerd in dentale fotografie en geeft workshops, lezingen en cursussen in Nederland, België en Duitsland. Zijn derde fotoboek is net gereed. Daarnaast wandelt hij graag met zijn camera in de omgeving van Oosterbeek.